

Still Maya
Life Hanoch

Omer Tiroche Gallery

אצל הנשים בציוריה של מאיה חנוך רב הנסתר על הגלוי. הן אינן מישירות מבטן אל הצופה אלא מוצגות מגבן, חלקן ישנות, לעיתים פניהן מטושטשות, מכוסות או חתוכות. ציוריה, העשויים שמן על עץ, מבוססים ברובם על צילומי סטילס (stills). חנוך אוספת את הצילומים מתוך האינטרנט ונותנת להם פרשנות משלה. בעולם הצילום אין חשיפה נכונה. חשיפה ראויה היא זו שכל צלם בוחר עבור הצילום שלו. כמוהו, גם חנוך מחפשת לשלוט במידת החשיפה הנכונה עבורה ולאזן בין חשיפת יתר (overexposure) לבין חשיפת חסר (underexposure). במשך שנים נמנעה מאיה חנוך מלצייר ובחרה לעצב תפאורות, להישאר מאחורי הקלעים, עד שגברה התשוקה לצייר על הפחד להיחשף. בתערוכת היחיד הראשונה שלה, By the Way, התמקדה חנוך בנופים אבסטרקטיים. בתערוכה הנוכחית הנושא נדמה אישי וחושפני יותר, דמויות נשים. ואולם נוכחותן של הנשים בעבודותיה חלקית, חסרה. האמנית משחקת בין היש לבין האין. ההיעדר הוא למעשה סוג של נוכחות, העשויה להיות עוצמתית יותר מן הדימוי השלם. לעיתים הפרגמנטציה מגלה יותר מאשר הציור המלא. החשיפה החלקית של הדמויות בעבודותיה של מאיה חנוך, כמו מרמזת כי קשה להן לחשוף את עולמן הפנימי בפני הצופה. בחירתה של האמנית באופן חיתוך הדמויות בציוריה ובגודלם של הציורים, קובעת את נקודת המבט של הצופה ואת היחסים בינו לבין הציור. מחד, היא ממקמת את הצופה קרוב מאד לדמות ומאידך מציבה בפניו גבולות ברורים ותוחמת את הציור באופן שאינו מראה את הדמות במלואה. נדמה כי היא אומרת: עד לכאן. יותר מזה איני מוכנה לגלות. ניתן להתייחס לתערוכה זו כאל "סלפי" אשר בו המצלמה מכוונת אל האמנית. אלא שהתנחות בהן היא בוחרת להציג את הדמויות בציוריה מנוגדות למהותו של הסלפי, שכל כולו חיפוש אחר תשומת לב ומתן חיזוק להערכה העצמית של המצולם. האמנית מציגה מעין "אנטי סלפי". סלפי שהוא בלתי אפשרי. הסופרת נעמי וולף בספרה "מיתוס היופי" דנה ביופי כקטגוריה שאינה אסתטית בלבד אלא פוליטית. היא דנה בהשלטת מיתוס היופי על מרחב המחשבה הנשי והשימוש בו

כאמצעי פיקוח חברתי וכנשק פוליטי נגד התקדמותן של נשים. ייצוגי הנשים בתרבות מקבעים תפיסות לגבי מגדר והם כוח ממשטר. נשים חזקות, עצמאיות, שוות זכויות ומחזיקות בעמדות כוח, אולם מיתוס היופי מכתוב את החובה לבסס את זהותן על יופיין. הנשים בצילומים עליהם מתבססת מאיה חנוך מוצבות בתנוחה קפואה והדימוי כולו מעובד לכדי שלמות. היא אינה דבקה בצילומים אלה, אלא משבשת אותם באופן כלשהו. בציוריה של חנוך הנשים מופיעות כשהן מטושטשות או מוצגות בזוויות לא שגרתיות, כמעין קריאת תיגר על כוחו הממשטר של אידיאל היופי הנשי, המקבל חיזוק בעידן הנשלט על ידי האסתטיקה המוכתבת ברשתות החברתיות. הביטוי Still Life מתורגם בדרך כלל כ"טבע דומם", אך ניתן לתרגמו גם כ"עדיין, חיים". הנשים בציורים, שהוקפאו ועובדו בצילום ושוב בציור, שצומצמו לכדי אובייקט של מבט ועוד מבט, מסרבות לצמצום הזה. חיות עדיין.

"You've always had the power my dear, you just had to learn it for yourself"
גלינדה המכשפה מתוך "הקוסם מארץ עוץ", פרנק באום

שירה דויד ודורית לאוטמן
אוצרות התערוכה

StillMaya
LifeHanoach

את מאיה הכרתי בינות לצופרי האזעקה של המלחמה האחרונה בדרום, למרות שפגשתיה לפני. באותה תקופה הסטודיו שלה היה במורד הרחוב שלי. רבות שוחחנו על ציור והתבדחתי יום אחד הכיצד ניתן לצייר ולהתעלם מכל התפתחות מחשבת הציור במאה השנים האחרונות.

כיום אני יודע שלא הבחנתי בכל התמונה.

בתערוכתה הראשונה, "על הדרך", 2014, הציגה מאיה נופים עדינים, אורגניים-ריקמתיים, רשתות של סיבים, ספק נראים ספק מדומיינים, עד ועל סף המופשט. תיאור פקיעתה של תודעת שברירותו של כדור הארץ, נשיותו, גאיה. "תודעה גאיונית", אם תרצו.

בתערוכה הנוכחית מוצגות נשים.

בתהליך העבודה מאיה מרפרפת במאגר הדימויים הדיגיטלי, מדלגת על האיסור ההיפר ריאליסטי להשתמש בצילומים, דולה משם אימזים של נשים ומציירת אותן בשמן על עץ. את הצבעים היא מפיקה מאבקות. מוותרת על הקנבס והשפופרות, המצאות חדשות בהיסטורית הציור.

מכל נשותיה דומה שציורי הנשים המפנות גבן לצופה הן העוצמתיים, המטרידים, האניגמטיים ביותר. מופע של אנימה צרופה. עולות בדעתי הנשים ששימשו כמודלים את טיציאן, הצייר האהוב על מאיה, ברגע סיום העבודה, עייפות הן מסתובבות, בטרם ההתכנסות, מזדקפות ואומרות, לא עוד, לא תחזינה עינכם בגופינו, בשדינו, בפנינו. לעד. וברצינות. "סוף כדור הארץ!".

העץ, האבקות, הטכניקה והמיחבר הסופי שייכים לעבר הרחוק, מסע אחרנית בזמן אל איטליה הרנסאנסית, אך הנושא הוא המצב האנושי, העכשווי. הרנסאנס הנשי. הפניית גב הזו היא היא הדבר החשוב ביותר הקורה במאה חמישים השנה האחרונות. אף ישעיהו לייבוביץ, כנשאל בראיונו האחרון, מהו התהליך החשוב ביותר במאה העשרים, ענה בהחלטיות שאפיינה אותו, שחרור האישה.

ולכן, למרות השיח על גוויעתו של הציור ואי הרלוונטיות כביכול של הציור הריאליסטי בעידן המצלמה, אנו רואים כי לרוח הזמן לא ניתן להעמיד סייגים או גבולות, גדרות או סימנים והמהלך הפמיניסטי מוצא ביטוי בכלים שעוצבו בעידן גברי, על ידי גברים ולמען גברים.

ולכן טעיתי, באותה מלחמה רחוקה, שראיתי במאיה אחת מאותם המנסים, בתחומה, להיצמד לעבר מפואר ולנסות להתעלם מגלגולי הרוח. אין דינה כנטורי קרתא, או דאע"ש להבדיל, השואפים לבטל את כל הישגי האנושות מאז הרנסאנס. ההיזכרות באותם צופרים בעבר והתמונות בהווה של פוטין, טראמפ, ארדואן, ושי ג'ינפינג (כעין קריקטורה על חבורה קונטרה-רבולוציונית של גברים מפוחדים) הופכים את הפניית הגב הזו לאזהרה אחרונה.

כי אם תמשיכו בחשיבה הגברית, הרואה באלומות לסוגיה את הדרך לפתרון סכסוכים, או שלא נהיה כאן יותר כולנו או שלא תראו אותנו, הנשים, כי נשים לזה סוף. רק אתם הגברים תהיו כאן, לבדכם. אנו נתקדם הלאה.

אורי אבירם
צייר

StillMaya
LifeHanoach

Layla. oil on wood 40X40cm

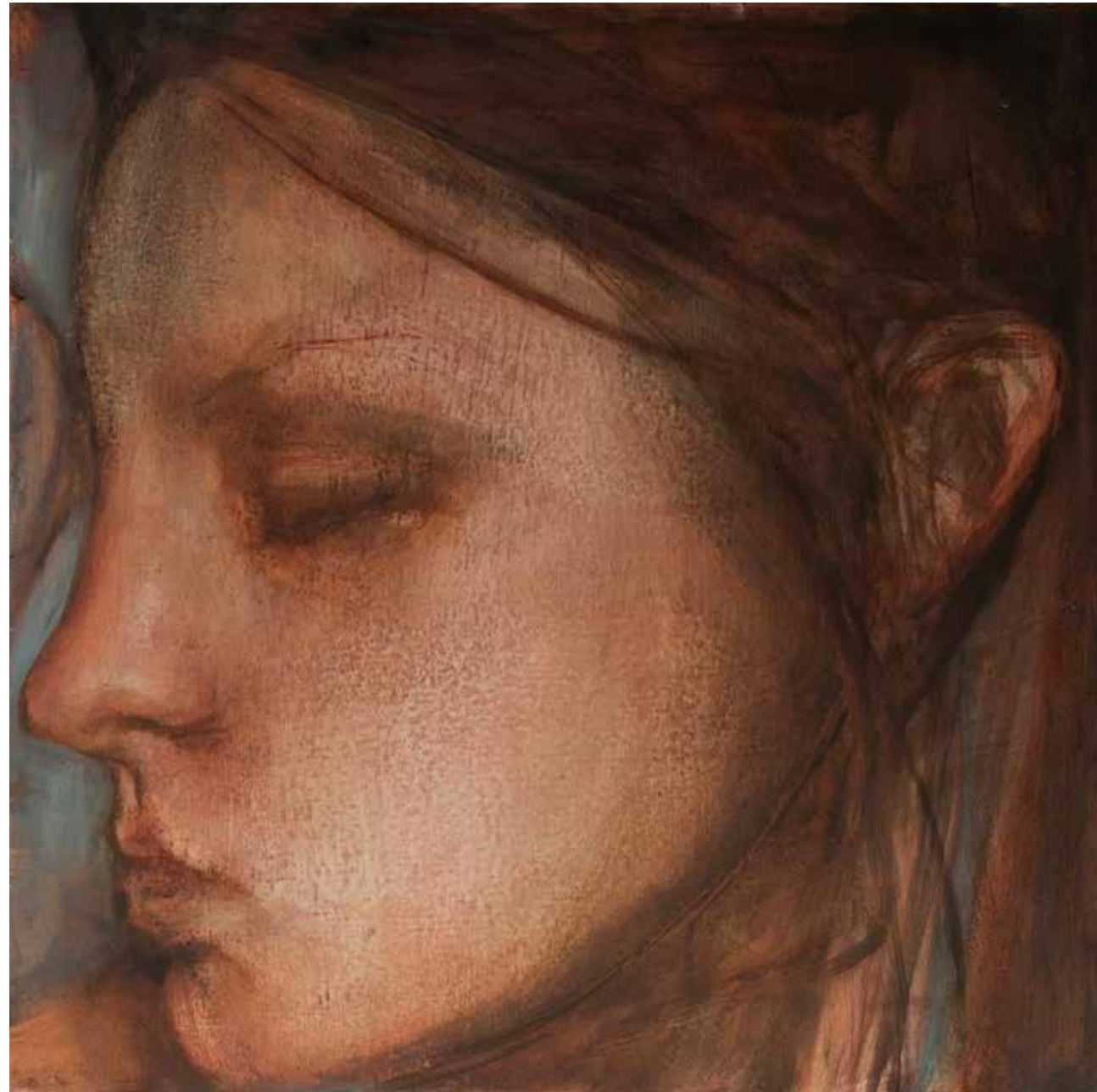
Alice. oil on wood 40X40cm

Sara. oil on wood 40X40cm

Julia. oil on wood 40X40cm

Lea. oil on wood 40X40cm

Jane. oil on wood 30X50cm

Natalie. oil on wood 40X40cm

Roni. oil on wood 50X30cm

Alison. oil on wood 60X60cm

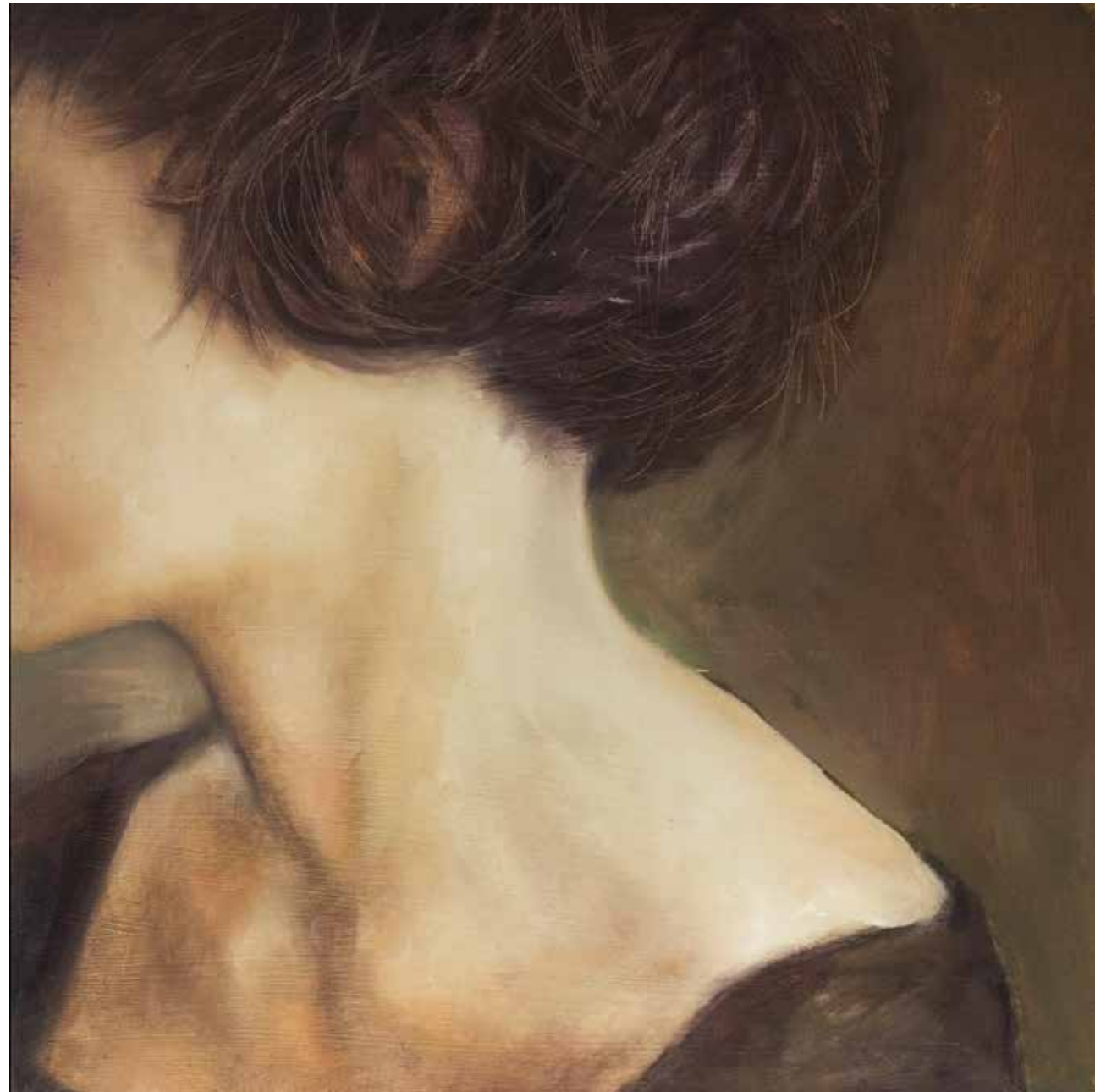
Miriam. oil on wood 60X60cm

Donna. oil on wood 60X60cm

Maria. oil on wood 60X60cm

Noga. oil on wood 40X40cm

Ruby. oil on wood 40X40cm

Elinor. oil on wood 40X40cm

Josie. oil on wood 40X40cm

Geula. oil on wood 40X40cm

Valerie. oil on wood 60X60cm

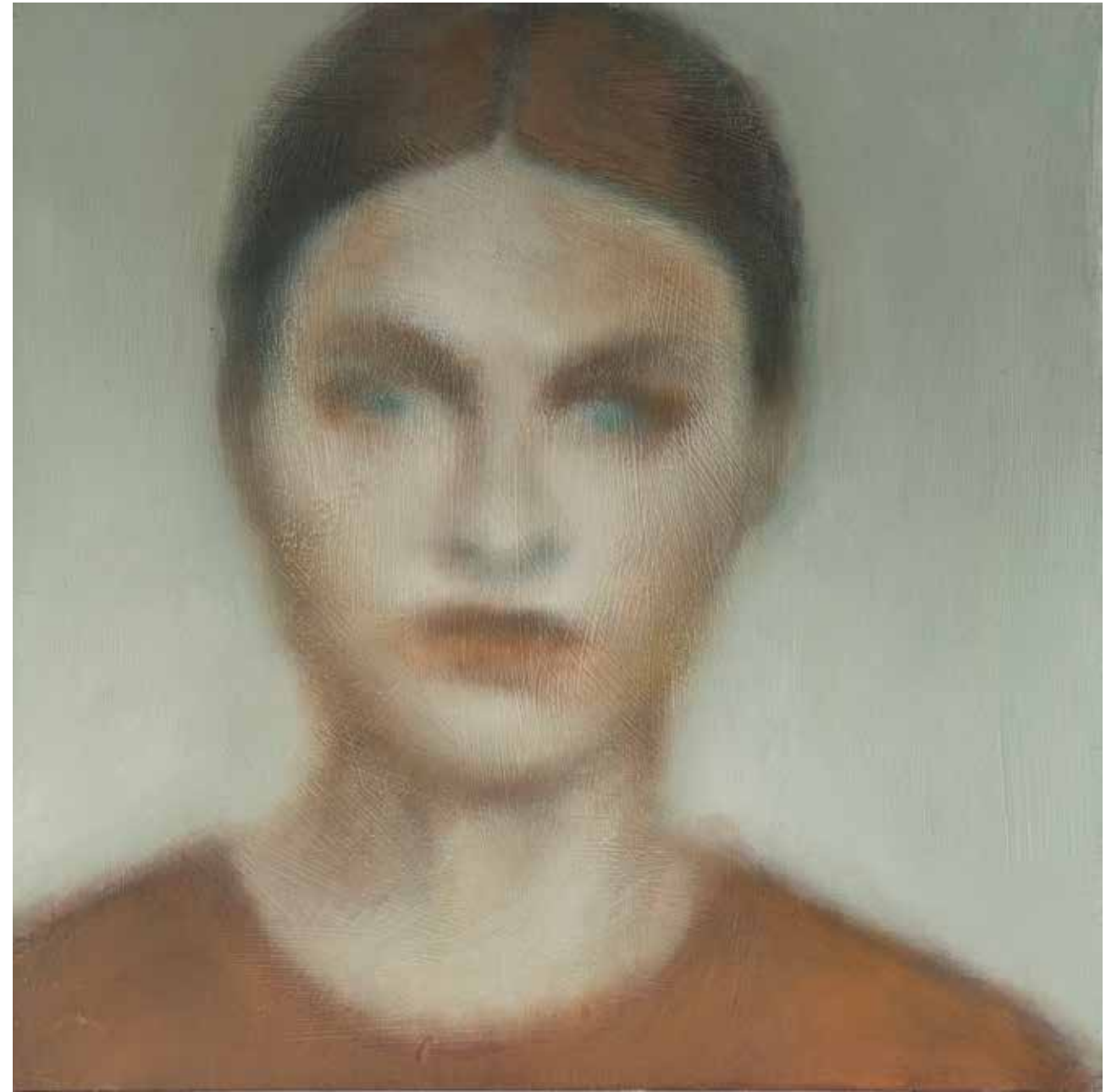
Suzanne. oil on wood 40X40cm

Michelle. oil on wood 40X40cm

Ella. oil on wood 30X30cm

Martha. oil on wood 40X40cm

תודה ל -
טלי יעקבי קנלר
מור רשף סיון
יוסי אוחיון
איל דניאלי
אורי אבירם
יהב זוהר
מיכאל פיין
זברה תפאורות

עיצוב גראפי - יוסי אוחיון
ע.ר הדפסות בע"מ

StillMaya
LifeHanoach